

IUS-INFO je zakon

Pravni informacijski sistem IUS-INFO, eden najpomembnejših pripomočkov vsakega pravnega strokovnjaka, je nastal pred 18 leti. S sistemom IUS-INFO je neločljivo povezan Anton Tomažič – pobudnik in ustanovitelj sistema, danes lastnik podjetja IUS SOFTWARE, vodilnega slovenskega ponudnika tehnoloških rešitev in celovitih informacij na pravnoinformacijskem področju. Anton Tomažič je kot poznavalec pravnih vsebin in ljubitelj informatike že pred dvema desetletjema vizionarsko zaslutil potrebe, ki jih takrat na področju prava sploh še ni bilo – to je obdelava besedil s pomočjo računalniške tehnologije – in jih začel v podjetniški obliki zadovoljevati prvi. Trdno je prepričan o nadaljnjem razvoju pravne informatike v smeri umetne inteligence.

Sistem IUS-INFO je letos postal »polnoleten«. Kateri so po vašem mnenju ključni mejniki razvoja sistema od nastanka do danes?

Spominjam se, da je bil prvi zakon, ki sem ga dal pretipkati v elektronsko obliko, Zakon o združenem delu, nato pa sem na vse možne načine razlagal, kakšne so prednosti, če se ga lotevamo s pomočjo računalnika, kako izraze najdemo prej in podobno. Sprva je bilo največ truda in aktivnosti usmerjenih predvsem v promocijo računalništva v pravo in v računalniško opismenjevanje pravnih strokovnjakov. Nekateri kolegi in kolegi se zagotovo še spomnijo, da je celo desetletje prav med Dnevi slovenskih pravnih potekala »računalniška delavnica«.

Ko pa je uporaba računalniške tehnologije začela naraščati tudi v pravo, je v družbi IUS SOFTWARE že delovala dobro usklajena sku-

pina pravnih strokovnjakov in informatikov, ki je skrbela za vse bolj bogato vsebino sistema IUS-INFO in zadovoljstvo uporabnikov sistema. Med najbolj pomembne mejnike pa zagotovo spadata partnerska povezava s takratno družbo GV Skupina in pojav interneta. Slednji je sploh prinesel pravo revolucijo, saj je dotlej prevladovala distribucija pravnih informacij na disketah.

Danes je informacijska tehnologija samoumeven del poslovnega vsakdanjika, tudi na področju prava. Pred 18 leti je sistem IUS-INFO stopil na takrat še povsem neznanu področje pravne informatike. Kaj je najbolj prispevalo k temu, da se je sistem IUS-INFO tako dobro uveljavil na slovenskem trgu?

Za vsak uspeh je treba vlagati veliko dela in energije. Družba IUS SOFTWARE je že od nastanka naprej svojo zakladnico pravnih informacij nenehno bogatila – in seveda to počne tudi danes. Med drugim je izdelala lastni register (ki ga danes uporablja tudi država), predvsem pa je s skrbnim odnosom do svojih naročnikov skušala zadovoljiti njihova pričakovanja. V bistvu gre pri pravni informatiki za to, da ponudnik uporabnikom prihrani veliko časa pri iskanju informacij, ki jih potrebujejo pri svojem delu.

Kako se je razvijal sistem IUS-INFO? Za njegov razvoj je bilo verjetno treba sodelovati

s strokovnjaki z različnih področij, gotovo pa so imeli najpomembnejšo vlogo pravni strokovnjaki?

V vsaki gospodarski družbi so zaposleni najpomembnejši dejavniki. Vsebine, ki jih združuje sistem IUS-INFO, zahtevajo kar najtesnejše sodelovanje pravnih in informatikov: drug drugega morajo čim bolj razumeti in čim bolje morajo sodelovati. Poleg vsebine je izjemno pomemben tudi odnos z naročniki oziroma kupci, čemur družba IUS SOFTWARE namenja veliko pozornosti.

Zelo sem zadovoljen s sedanjim direktorjem mag. Tomažem Iskro, ki zna s teamskim delom in s sodelovanjem širšega vodstva (kolegij) pri zaposlenih (zelo strokoven in usposobljen kader) vzdrževati sproščeno ustvarjalno ozračje. Tudi to vpliva na dobre poslovne rezultate in stabilnost družbe, ki je zdaj največja v svoji zgodovini.

Vaša vloga se je v letih od nastanka sistema IUS-INFO do danes spreminjala. Na začetku ste bili pobudnik ideje o novem sistemu in ustanovitelj, danes ste lastnik družbe IUS SOFTWARE, d. o. o. Kako podrobno spremljate vsebine, razvoj in novosti?

V zadnjih nekaj letih se ne vključujem v vsakdanje delovanje družbe in v njej tudi nisem več zaposlen. Čeprav moja funkcija ni več menedžerska, se še vedno zanimam za aktualna vprašanja družbe, predvsem pa za nadaljnji in kontinuiran razvoj.

Sam sem se usmeril še na druga, sorodna področja, za katera menim, da se bodo v prihodnosti še močno razvijala. Pred štirimi leti sem (so)ustanovil družbo INform, d. o. o., ki se je uveljavila s portalom »informiran.si«. Njen direktor Boris Kozlevčar je letos zmagal na tekmovanju za najboljšo (hitro) predstavitev podjetniške ideje. Z lastniškega vidika vsekakor želim, da bi se obe sestrski družbi povezovali in izkoristili sinergijo na področju spletnega (sprotnega) kreiranja pravnih dokumentov.

Sistem IUS-INFO je osrednji produkt družbe IUS SOFTWARE. Katere so njegove ključne primerjalne prednosti?

Celovitost in zanesljivost. Naročniki dobijo vse vrste pravnih informacij na enem mestu – med seboj povezane in sprotno ažurirane.

Družba IUS SOFTWARE je že ustanovila mešane družbe na Hrvaškem, v Srbiji, Makedoniji in Bosni, kjer intenzivno pripravlja in razvija lokalne različice sistema IUS-INFO.

Z enim stavkom mi to večkrat povedo kakšni stari znanci, ko se srečamo: »Tone, IUS-INFO je zakon!«. Bistvena prednost sistema je tudi to, da izhaja iz velikega števila lastnih virov informacij na področju pravne literature (predvsem Pravna praksa), prav tako pa se vse bolj intenzivno povezuje z najbolj uveljavljenimi avtorji pravnih komentarjev in drugih knjig. Zelo sem vesel, da smo pred dvema letoma kupili tudi GV Založbo, ki ima izjemno direktorico, Vido Šibenik.

Kako na splošno ocenjujete razvoj in uporabo pravne informatike v Sloveniji? V čem se uporabniki razlikujemo od uporabnikov v drugih evropskih državah?

Po vseh kazalnikih smo na vrhu v svetovnem merilu! Uporabniki sistema IUS-INFO imajo na voljo vsaj tako kakovosten in bogat profesionalni sistem kot pravniki v Nemčiji, Franciji, Španiji in drugod. Oblikovanje osnutkov in sprejemanje predpisov na vseh ravneh, z Državnim zborom na čelu, poteka v digitalni obliki. Država ponuja ogromno brezplačnih pravnih informacij, npr. Uradni list, Register predpisov Republike Slovenije, Vrhovno sodišče, Ustavno sodišče itd. Vlada Republike Slovenije in Ministrstvo za javno upravo zagotavljata vse več kakovostnih storitev e-uprave. Ministrstvo za pravosodje je odločeno, da se bodo sodišča posodobila po načelu »e-pravosodja«. Prihodnje leto bo v Ljubljani pomembna mednarodna konferenca »e-Justice & e-Law 2008«, za katero upamo, da bo postavila povsem nove smernice na tem področju – v smeri umetne inteligence na področju prava.

Večji obseg pravnih informacij v Sloveniji podpiram na vseh ravneh in v vseh organizacijah, saj to dviguje raven informacijske ozaveščenosti, s tem pa tudi povečuje število zahtevnejših uporabnikov, ki so poklicno zainteresirani za uporabo sistemov, kot je IUS-INFO.

Anton Tomažič

Menite, da bi Slovenija lahko bila vodilna na področju umetne inteligence v pravu?

Zakaj pa ne? Že več kot 20 let spremljam razvoj in svetovne tokove glede umetne inteligence na področju prava. Ugotavljam, da se je v tem obdobju veliko delalo, projektiralo, teoretiziralo, naredilo, razvilo, pisalo, predavalo, napravilo, vendar vse večinoma v akademski sferi. Poznam veliko združenj, avtorjev, razvojnih inštitutov, revij, konferenc itd. Prepričan sem, da je napočil čas, da tovrstne aktivnosti postanejo komercialne. Obstaja vse več praktičnih potreb po uporabi umetne inteligence v pravu in tega bo v prihodnjih letih še več in več. Zato sem dal pobudo za ustanovitev družbe »AI-in-Law, Future Technologies«, v kateri smo se združili posamezniki s podobno vizijo iz Italije, Nizozemske, Madžarske in Kanade. V naslednjih letih načrtujemo razvoj izrazito uporabnih in komercialno zanimivih modulov umetne inteligence, ki jih bomo ponudili razvijalcem sodnih, upravnih in drugih sistemov ter jih nato seveda še naprej vzdrževali in razvijali.

Širitev vašega delovanja torej poteka tako v vsebinskem pogledu kot tudi geografsko. Tudi družba IUS SOFTWARE je že vstopila na tuje trge?

Drži, in to je prioriteta letošnjega leta. Družba IUS SOFTWARE je že ustanovila mešane družbe na Hrvaškem, v Srbiji, Makedoniji in Bosni, kjer intenzivno pripravlja in razvija lokalne različice sistema IUS-INFO. Z blagovno znamko IUS-

INFO bomo skušali v nekaj letih razviti močno regionalno znamko, ki bo zanimiva za velike multinacionalke. Pri tem pa je spet izjemno pomembno, da pri širitvah in prodorih na tuje trge sodelujejo izkušeni strokovnjaki za naložbe in poznavalci trgov. Vesel sem, da je mesto direktorja za tuje trge prevzel tako izkušen poznavalec Balkana, kot je to Matej Kovač.

Ali obstaja bojazen, da bi se povpraševanje po sistemu IUS-INFO zmanjšalo, saj je vse več informacij brezplačnih?

Nikakor! Zdi se paradoksalno, a je res – več ko je na voljo brezplačnih pravnih informacij v elektronski obliki, večja je potreba po takšnih sistemih, kot je IUS-INFO. To kažejo izkušnje iz Amerike, kjer je že vrsto let vsem na voljo veliko pravnih informacij, pa prav zaradi tako velike količine narašča potreba po koncentraciji, sestavljanju, povezovanju, povzemanju in časovnih prihrankih. Tovrstna industrija (pravna informatika) cveti kot še nikoli. Vesel sem vse večjega obsega brezplačnih javnih informacij v Sloveniji na vseh ravneh in pri vseh organih, saj to dviguje raven informacijske ozaveščenosti, s tem pa tudi povečuje število zahtevnejših uporabnikov, ki so poklicno zainteresirani za informacije in so možni naročniki na IUS-INFO. Zelo in iskreno pozdravljam tudi pojav direktne konkurence, s podobno ponudbo, kot jo ima družba IUS SOFTWARE, saj le to zagotavlja nenehen napredek in konkurenčnost ponudbe. Na slovenskem trgu je vsekakor prostora za več podobnih ponudnikov.

Kakšen bo torej sistem IUS-INFO čez naslednjih 18 let?

Zelo se bo izboljšal način iskanja po (milijskih) dokumentih. V računalnikih ne bodo več shranjena besedila kot togi in »mrtvi« nizi znakov, temveč bo prepoznan njihov pomen. Zato uporabniki ne bodo več iskali s pomočjo iskalnih izrazov, ki jim nekateri pravijo ključne besede, temveč bodo vprašanja postavljali v obliki naravnega besedila in v taki obliki dobivali tudi odgovore. Predvsem pa bodo lahko svoje pravne probleme že kar testirali na tako imenovanem »simulatorju sodnika« in dobivali odgovore, ko je npr.: »Verjetnost, da s takšno tožbo uspete, je 65-odstotna.«

Lucija Marovt

S pravimi informacijami smo močnejši!

Prednosti sistema IUS-INFO:

- celovita zbirka zakonodaje in pravnih aktov
- umestitev zakonodaje v pregleden Register
- visoka dodana vrednost pravnim dokumentom
- povezave med pravnimi dokumenti
- vse na enem mestu
- ažurnost, kakovost, zanesljivost
- časovna lestvica
- razvoj umetne inteligence v pravo

www.ius.info

 IUS-INFO *18 let*